

Тия думи не бѣха на мода по онова врѣме, идеята, обаче, съществуваше и може безпогрѣшно да се каже, че тѣ у насъ си иматъ до нѣйдѣ корена въ оная епоха, както за това би могълъ да свидѣтелствува и всичкиятъ тогавашенъ цариградски печатъ не само българскиятъ, но и иностранныятъ.

И понеже тукъ стана случайно дума за български писатели и публицисти, не ли е умѣстно да се спомене мимоходомъ поне и това тукъ обстоятелство въ честь на цариградскитѣ българи, че за българския народъ до освобождението му българската въ Цариградъ колония бѣше едничката въ турско българска срѣдина, въ която изникна и заекна до нѣкждѣ българското вѣстникарство, която даде животъ и помощъ на българския периодически печатъ, тѣй много съдѣйствувалъ за пробуждането на народа и за поддържане неговитѣ домогвания въ столицата на самата турска империя? Всѣки що-годѣ запознатъ съ съврѣменната българска история читателъ ще си науми тукъ самъ отъ себе издаванитѣ едно врѣме въ Цариградъ български вѣстници като: „Цариградски вѣстникъ“, „България“, „Съвѣтникъ“, „Врѣме“, „Македония“, „Право“, „Гайда“, „Напрѣдъкъ“, „Вѣкъ“, „День“, „Турция“, поменатитѣ по-горѣ „Български Книжици“, „Читалище“ и др. И въ това отношение Цариградската българска колония бѣше единъ видъ огнище, отъ искритѣ на което, разпрѣсвани надалечъ по всички посоки, се съгрѣваше и съживѣваше цѣлиятъ български народъ. Тя бѣше въ столния градъ на отоманската империя единъ видъ своеобразна столица за единъ видъ самостоятелно българско управление до колкото допускаше това общиятъ държавенъ строй на тази империя, столица, отъ която тоя народъ очакваше всички възможни и невъзможни блага. Въ всѣки случай тукъ, въ тая своеобразна българска столица се подгот-